

Otvorený prístup (nielen) v akademickom prostredí

PhDr. Ľubica Jedličková, PhD.
Slovenská poľnohospodárska knižnica pri SPU v Nitre

Bratislava :: CVTI SR :: 19.4.2018

Otvorený prístup je...

Otvorený prístup k vedeckým informáciám (open access, OA) predstavuje model vedecké komunikácie, ktorý zaisťuje trvalé, okamžité, svobodné a bezplatné online zpřístupnění plných textů publikovaných vědeckých výsledků (nejčastěji článků) bez omezení pro kohokoli :: Asociace knihoven vysokých škol ČR

Otvorený prístup znamená, že vedecká literatúra by mala byť verejne prístupná bezplatne na internete, aby zainteresované osoby mohli čítať, sťahovať, kopírovať, distribuovať, tlačiť, vyhľadávať, odkazovať a akýmkoľvek iným mysliteľným spôsobom používať úplné texty bez toho, aby narazili na iné finančné, právne alebo technické prekážky, ako sú tie, ktoré súvisia s prístupom k internetu samotným.

Namiesto úvodu...

- OA k publikáciám
- OA k výskumným dátam
- *Open ≠ Free*
- **Green** alebo **Gold**
- Neformálny formálny rámec?

Peniaze

Nové
miesto?...

Časopis

Repozitár

Vedec niekde (nielen) na Slovensku

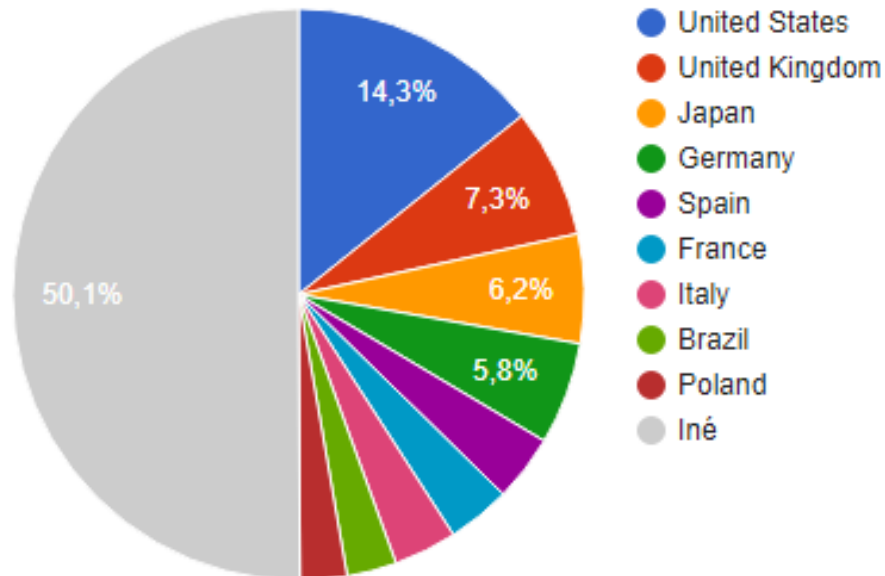
Slovensko :: Repozitáre

Slovakia = 0

OpenDOAR

Directory of Open Access Repositories

Proportion of Repositories by Country - Worldwide

Total = 3520 repositories

OpenDOAR - 18-Apr-2018

OpenDOAR

Slovensko :: Časopisy

DOAJ DIRECTORY OF
OPEN ACCESS
JOURNALS

1 – 10 of 40 →

+ Subject

- Article processing charges (APCs)

What do these figures mean?

10 count ↓ OR

No (39)

Yes (1)

+ DOAJ Seal

- Journal license

10 count ↓ OR

CC BY-NC-ND (18)

CC BY (11)

CC BY-NC (7)

Publisher's own license (3)

CC BY-NC-SA (1)

+ Publisher

Journal of Microbiology, Biotechnology and Food Sciences

JMBFS

ISSN: 1338-5178 (Online)

<http://www.jmbfs.org>

Blind peer review

Subject: Science: Microbiology

Date added to DOAJ: 30 Mar 2012

Record Last Updated: 17 May 2017

Acta Facultatis Educationis Physicae Universitatis Comenianae

ISSN: 0520-7371 (Print)

<http://www.degruyter.com/view/j/afepuc>

Peer review

Subject: Geography. Anthropology. Recreation: Recreation. Leisure: Sports

Date added to DOAJ: 5 Jun 2016

Record Last Updated: 5 Jun 2016

Kvalita Inovácia Prosperita

Quality Innovation Prosperity

ISSN: 1335-1745 (Print); 1338-984X (Online)

<http://www.qip-journal.eu/>

Double blind peer review

Subject: Social Sciences: Industries. Land use. Labor: Management. Industrial management | Social Scienc

Commerce: Business

Date added to DOAJ: 30 Mar 2010

Record Last Updated: 18 Mar 2017

Slovensko :: Akademický obsah

ROAD

DIRECTORY
OF OPEN ACCESS
SCHOLARLY
RESOURCES

Data sources

- ▶ The ISSN Register
- ▶ EconLit
- ▶ PsycINFO®
- ▶ Scopus
- ▶ Catalogo (Latindex)
- ▶ DOAJ
- ▶ The Keepers Registry
- ▶ SJR
- ▶ SNIP
- ▶ ATLA Catholic Periodicals and Literature Index®
- ▶ ATLA Religion Database
- ▶ CAB Abstracts
- ▶ GeoRef
- ▶ Global Health
- ▶ Linguistics Abstracts
- ▶ MEDLINE®
- ▶ PubMed Central® (PMC)

100 publications match your search criteria.

SORT BY DISPLAY

- Relevance items
- Publication date (ascending)
- Publication date (descending)
- Title (A - Z)
- Title (Z - A)

FILTER

Applied filters

▶ Acta Chimica Slovaca

ISSN: 1339-3065

Publisher-s: Bratislava : Slovak University of Technology in Bratislava, 2008-

Country: Slovakia

Start date: 2008 (Current)

Subject-s: Chemistry / Applied sciences, technology (general issues)

ROAD date: 2013-06-21

▶ Acta educationis generalis

ISSN: 2585-7444

Publisher-s: Dubnica nad Váhom : DTI University, 2017-

Country: Slovakia

Start date: 2017 (Current)

ation

7-09-28

9 publications match your search criteria.

SORT BY DISPLAY

- Relevance items
- Publication date (ascending)
- Publication date (descending)
- Title (A - Z)
- Title (Z - A)

FILTER

Applied filters

country="SVK" x

publicationStatus="c" x

▶ Acta Metallurgica Slovaca - Conference

ISSN: 1339-9292

Publisher-s: Košice : Hutnícka fakulta Technickej univerzity, 2010-

Country: Slovakia

Start date: 2010 (Current)

Subject-s: Applied sciences, technology (general issues)

ROAD date: 2015-03-31

▶ Advanced Research in Scientific Areas

ISSN: 2453-6962

Publisher-s: Žilina : EDIS - vydavateľstvo Žilinskej univerzity; Thomson s.r.o., 2012-

Country: Slovakia

Start date: 2012 (Current)

Subject-s: Multidisciplinary

ROAD date: 2015-12-04

Slovensko :: Časopisy II.

Používané/dostupné riešenia

Zmluva s „druhou stranou“, napr. DeGruyter

Vlastná réžia

- CMS (redakčný, nie publikačný systém)
- outsourcing
- “hand made“
- OJS

Aký model? Najčastejšie „slovenský“... Ale –

Slovensko :: Alternatíva OR (?)

Knižničné informačné systémy

Univerzitné/akademické informačné systémy

**Elektronické/online publikovanie (vysoké školy,
výskumné inštitúcie...)**

Webové sídla projektov

Webové stránky inštitúcií

A čo takto CREPC a CRZP?

[Vyhledávání](#)
[Nápověda](#)
[Dotazy, nahlášení problémů](#)
[Pravidla repozitáře](#)
[Předregistrace](#)
 [Přihlášení](#)

 Uživatel nepřihlášen [V košíku \(0\)](#)
Související stránky
[Jednoduché vyhledávání](#)
[Rozšířené vyhledávání](#)
[Historie vyhledávání](#)
[Slovník](#)
[Zdroje](#)

 Všechna pole všechna slova
[Prohledávané zdroje](#)

- Akademie věd ČR - Publikační činnost (ASEP) (276658)

[Limity](#)
[Nastavení](#)

Limity umožňují omezit vyhledávání pomocí níže uvedených parametrů.

Rok vydání

 Od
 Do
Rok sběru

 Od
 Do
Způsob zveřejnění

-
- A : Abstrakt
-
-
- A1 : Abstrakt z periodika
-
-
- A2 : Abstrakt ze sborníku
-
-
- B : Monografie
-
-
- C : Konferenční příspěvek (mezinárodní konf.)

Ústav

-
- Archeologický ústav Brno
-
-
- Archeologický ústav Praha
-
-
- Archiv AV ČR (do r. 2005)
-
-
- Astronomický ústav
-
-
- Biologické centrum (od r. 2006)

Jazykové verze

-
- Čeština
-
-
- Angličtina
-
-
- Němčina
-
-
- Francouzština
-
-
- Ruština
-
-
- Albánština

Země vydání

-
- Česká republika
-
-
- Zahraničí
-
-
- Spojené státy americké
-
-
- Velká Británie
-
-
- Nizozemí
-
-
- Německo

Export

-
- RIV
-
-
- not RIV
-
-
- SEV

Impakt faktor

 Od
 Do
Poskytovatel

-
- Akademie věd
-
-
- Bezpečnostní a informační služba
-
-
- Český báňský úřad
-
-
- Český úřad zeměměřičský a katastrální

Datum zápisu (dd.mm.rrrr)

 Od
 Do
Spolupráce

-
- zahraniční
-
-
- domácí

Plný text
 Plný text u záznamu

Otvorili sme? Predátori prichádzajú...

A tiež sú skôr na zlato.

**Máire Geoghegan-Quinnová, európska komisárka pre výskum,
inovácie a vedu:**

„Európski daňoví poplatníci by nemali platiť dvakrát za výskum financovaný z verejných zdrojov. To je dôvod, prečo je otvorený prístup k publikáciám štandardom v rámci programu Horizont 2020, ktorý je nasledujúcim finančným programom EÚ pre výskum a inovácie“.

Sekcie MV SR ▾

Úvodná stránka MV SR

Splnomocnenec vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

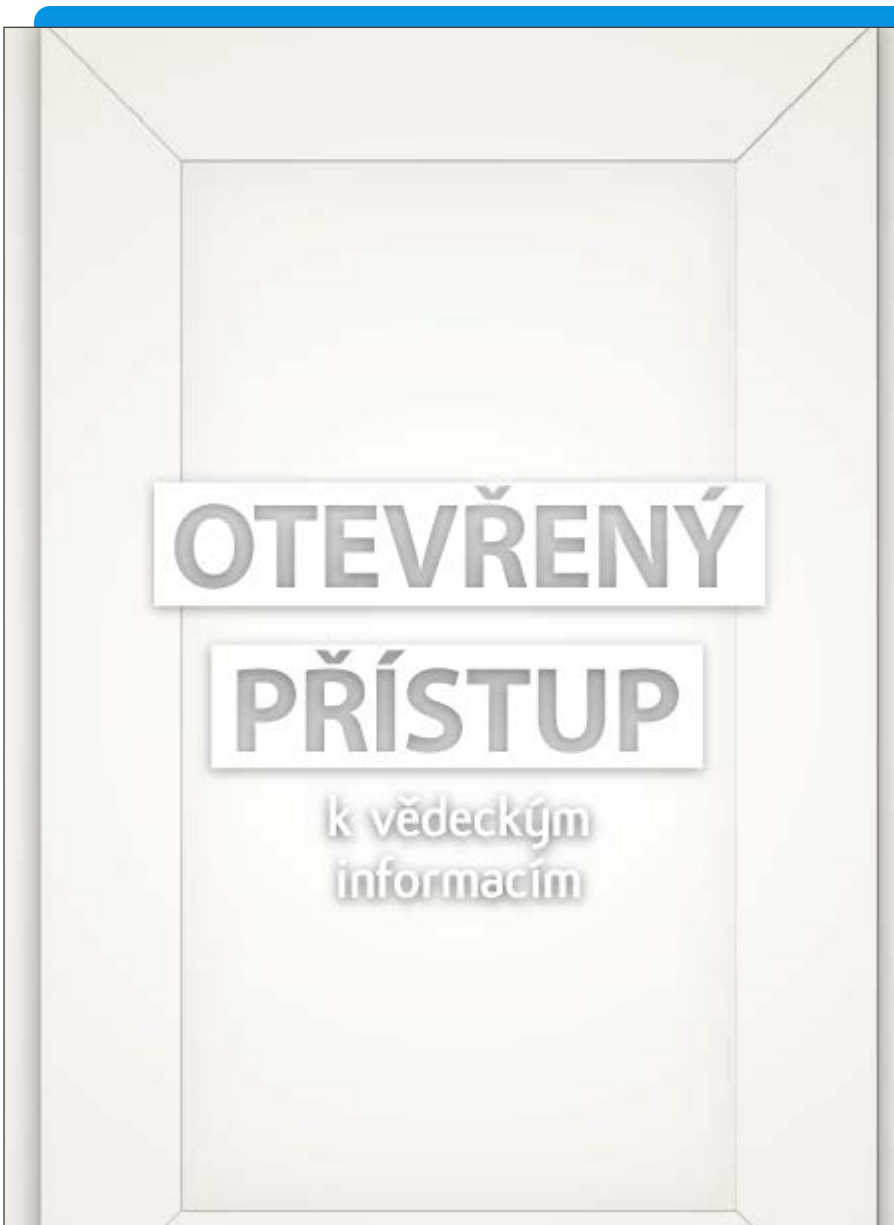

[Splnomocnenec vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti](#) / [Otvorená veda](#)

Otvorený prístup k výsledkom vedy a výskumu

Úlohy vytýčené Akčným plánom Iniciatívy pre otvorené vládnutie na roky 2017 - 2019:

- Zaviest' základné princípy a zásady otvoreného prístupu k vedeckým publikáciám pod verejnou licenciou v rámci operačného programu Výskum a inovácie.
- Zabezpečiť implementáciu verejných licencií Creative Commons uvedenie autora CC BY do dokumentov, metodík, manuálov a postupov s cieľom ich rozšírenia a využívania autormi a inými nositeľmi práv pri realizácii vedeckých prác.
- Zriadiť Kontaktnú kanceláriu pre Open Access.
- Zaviest' podmienky pre pasportizáciu výskumných dát s otvoreným prístupom pod verejnou licenciou v slovenských inštitúciách a sledovať ich realizáciu v praxi.
- Zriadiť a prevádzkovať repozitár pre ukladanie, dlhodobú archiváciu a sprístupňovanie slovenských vedeckých a odborných publikácií, výskumných dát a sivej literatúry.
- Navrhnuť systematické benchmarkingové monitorovacie mechanizmy merania a porovnaní a navrhnuť ďalšie analýzy spojené so získavaním, spracovávaním a opätovným využívaním výskumných dát a vedeckých publikácií s otvoreným prístupom.
- Aktívne šíriť povedomie o možnostiach a výhodách otvoreného publikovania pre akademickú obec, vzdelávacie inštitúcie, ale aj pre komerčnú sféru, neziskové organizácie a širokú verejnosť a zároveň šíriť povedomie o prínose otvoreného publikovania pre rozvoj vedy.
- Aktívne sa zapájať do diskusných fór, programov a multilaterálnych snáh v Európe aj mimo nej, ktoré podporujú tvorbu, skvalitňovanie, vzájomnú výmenu a opakované použitie otvorených vzdelávacích zdrojov; zabezpečiť koordináciu aktivít v danej oblasti na medzinárodnej úrovni.

DOI: <http://dx.doi.org/10.13164/book.oa>

9	Úvodní slovo
12	1. Úvod do problematiky
12	1.1 Vývoj postoje k vědeckým informacím a modelu otevřeného přístupu
21	1.2 Otevřené iniciativy neboli open agenda
30	1.3 Otevřenost jako základ vědy a vědecké komunikace v 21. století
31	1.4 Otevřený přístup a vývoj v zajišťování přístupu k výsledkům
37	1.5 Otevřený přístup v kontextu hodnocení výsledků výzkumu a vývoje
43	2. Analýzy modelu otevřeného přístupu
43	2.1 Analýzy přínosů a sporných dopadů otevřeného přístupu – přehled výsledků
53	2.2 Analýzy ekonomického dopadu otevřeného přístupu – přehled výsledků
67	3. Otevřený přístup v zahraničí
67	3.1 Národní politiky otevřeného přístupu
84	3.2 Institucionální politiky otevřeného přístupu
98	3.3 Grantové agentury a politika otevřeného přístupu
107	3.4 Fondy na podporu zlatého otevřeného přístupu

REVIEW

The academic, economic and societal impacts of Open Access: an evidence-based review [version 1; referees: 4 approved, 1 approved with reservations]

Jonathan P. Tennant ¹, François Waldner ², Damien C. Jacques ²,
Paola Masuzzo ^{3,4}, Lauren B. Collister ⁵, Chris. H. J. Hartgerink⁶

¹Department of Earth Science and Engineering, Imperial College London, London, UK

²Earth and Life Institute, Université catholique de Louvain, Louvain-la-Neuve, Belgium

³Medical Biotechnology Center, VIB, Ghent, Belgium

⁴Department of Biochemistry, Ghent University, Ghent, Belgium

⁵University Library System, University of Pittsburgh, Pittsburgh, PA, USA

⁶Department of Methodology and Statistics, Tilburg University, Tilburg, Netherlands

v1

First published: 11 Apr 2016, 5:632 (doi: [10.12688/f1000research.8460.1](https://doi.org/10.12688/f1000research.8460.1))

Second version: 09 Jun 2016, 5:632 (doi: [10.12688/f1000research.8460.2](https://doi.org/10.12688/f1000research.8460.2))

Latest published: 21 Sep 2016, 5:632 (doi: [10.12688/f1000research.8460.3](https://doi.org/10.12688/f1000research.8460.3))

Open Peer Review

Referee Status:

Latest published: 21 sep 2016, 5:632

doi: [10.12688/f1000research.8460.3](https://doi.org/10.12688/f1000research.8460.3)

Na zamyslenie...

Slovenské časopisy (akademický obsah) v. „indexovanie“

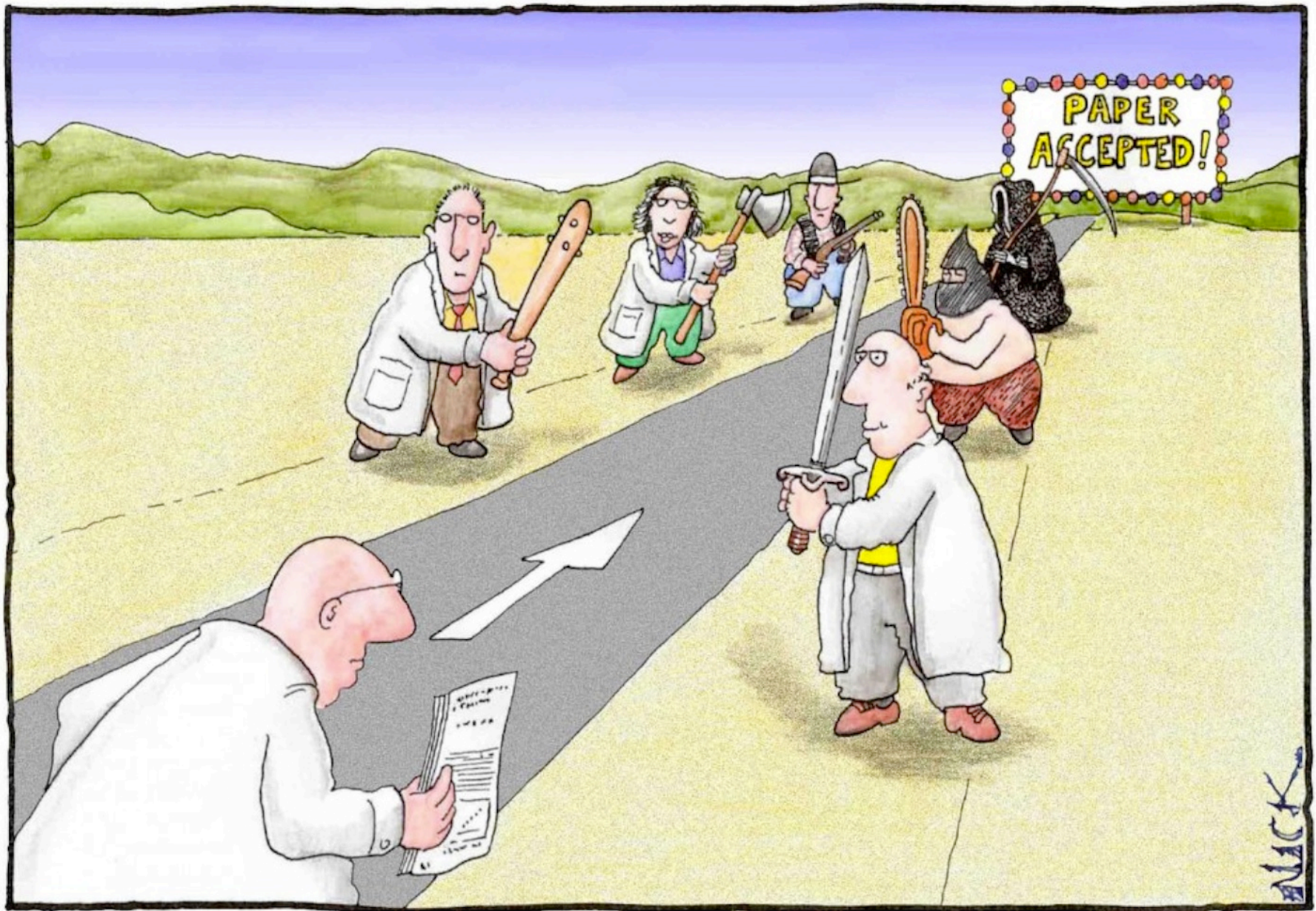
Slovenskí vedci v. EPCA

Podpora publikovania na Slovensku

... a na záver

BECK, Ulrich: „*bads*“, ktoré vznikli ako „*goods*“

Most scientists regarded the new streamlined peer-review process as “quite an improvement.”

Ďakujem za pozornosť.

Ľubica Jedličková
SIPK pri SPU v Nitre
lubica.jedlickova@uniag.sk